

[Helge Larsen.]

teristisk herfor er præsident Kennedys dristige initiativ i u-landshjælpen, og ligeledes den tale, udenrigsminister Dean Rusk i mandags holdt på universitetet i Berkeley i Californien. Han sagde her — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Det, der er brug for, er i virkeligheden en frisk og utraditionel indstilling til nedrustningen fra alle nationers side — de små nationer på den vestlige halvkugle kan udmærket finde anledning til en omvurdering af deres situation og dermed yde værdifulde bidrag til afrustningen.“

Der ligger både i præsident Kennedys initiativ og Dean Rusks udtalelser en vilje til at finde nye veje, som det er en glæde at se hos den førende stat i den vestlige verden; den sindets åbenhed over for nye ideer, som her er kommet til udtryk, betyder også en ansproende forpligtelse for os.

Det forekommer mig, at man ikke altid fuldt ud her hjemme ser perspektivet i atomalderen. Man kan ikke — som det nu og da gøres — bare betragte atomvåbnene som nye og mere effektive våben. Krigshistorien opviser en lang række af stadig kraftigere våben; kernevåbnene går ind i denne række som det hidtil mest ødelæggende våben af alle. Men det er kun den ene side af kernevåbnenes natur. De medfører også gennem radioaktiv stråling skader, der ikke bare rammer den generation, der letsindigt benytter dem, men også rammer kommende generationer gennem beskadigelse af arveanlæggene.

Dette, at atomvåbnene kan have virkning ud i en fremtid af kommende generationer, gør, at vi ikke kan nøjes med at betragte dem som andre våben i krigshistorien. De stiller os over for uanede perspektiver, og derfor ser vi også, at disse våben beskæftiger den almindelige borgers tanker meget stærkt, at han ønsker oplysning om, hvad det er, der kan true ham og hans slægt så direkte, og at han kræver, at al vor omtanke og al vor vilje sættes ind på at hindre den alt ødelæggende katastrofe.

Jeg giver her ubetinget tilslutning til, at regeringen klart og bestemt afviser atomvåben til det danske forsvar. Vi ønsker ikke sådanne våben, og vi ønsker med denne holdning at give vort bidrag til at undgå,

at atomvåbnene spredes. Det må også være linjen for dansk udenrigspolitik på andre områder.

Vi håber vel alle, at de nu genoptagne forhandlinger i Genève må føre til en overenskomst om, at atomforsøg forbydes, og at der indføres en effektiv international kontrol med forbuddets overholdelse. Da det vil være yderst værdifuldt, ja, vel nødvendigt, at alle stormagter står bag forbuddet, er det også af den grund vigtigt, at Den kinesiske Folkerepublik drages ind i De Forenede Nationer og i det internationale samarbejde.

Får vi en aftale om forbud mod prøvesprængninger, rykker mulighederne for en begyndende international nedrustning — naturligvis også under effektiv international kontrol — nærmere, og jeg takker den højtærede regering for de forslag, den allerede har forelagt ved nedrustningsforhandlingerne i De Forenede Nationer, og for den højtærede udenrigsministers løfte i dag om, at de vil blive fulgt op.

Udelukket er det vel heller ikke, at de mange planer, der har været fremme om en eller anden form for disengagement, altså tilbagerykning af tropper og våben fra delingslinjen mellem øst og vest ned igennem Europa, så igen kan blive aktuel, og jeg forventer da, at regeringen vil vise disse bestræbelser al mulig opmærksomhed. Dristigt initiativ til en indsats for at fremme afspændingen i den udstrækning, Danmark kan bidrage dertil, skal ikke savne støtte fra mit parti.

Kai Moltke: Også jeg skal udtrykke min glæde over, at den højtærede udenrigsminister her har givet os lejlighed til at beskæftige os med nogle vigtige udenrigsspørgsmål. Det giver jo, ligesom når vinduerne bliver pudsede om foråret, et lidt bredere udsyn, og det kan undertiden tiltrænges herhjemme.

Hvad jeg derimod må beklage er, at der i en periode, hvor opsparing jo er parolen, så at sige har ophobet sig så store materalængder, at man næsten tager sig til hovedet og spørger, om det ikke til en vis grad præger den højtærede udenrigsministers beretning, og om det ikke kan volde vanskeligheder både for os ordførere og for tingets øvrige medlemmer. Der skal jo